

Έντγκαρ Άλλαν Πόε

Το κοράκι

(Μετάφραση Κώστας Ουράνης)

Κάποια φορά, μεσάνυχτα, ενώ εμελετούσα
κατάκοπος κι αδύναμος ένα παλιό βιβλίο
μιας επιστήμης άγνωστης, άκουσα ένα κρότο
σα να χτυπούσε σιγανά κανείς στη ξύπορτά μου.
«Κανένas ξένος», σκέφτηκα «οπού χτυπά τη πόρτα,
τούτο θα είναι μοναχά και όχι τίποτ' άλλο».

Θυμάμαι ήταν στον ψυχρό και παγερό Δεκέμβρη
και κάθε λάμψη της φωτιάς σα φάντασμα φαινόταν.
Προθύσα το ξημέρωμα, μάταια προσπαθούσα
να δώσει με παρηγοριά στη λύπη το βιβλίο,
για τη γλυκιά Ελεονόρα μου, την όμορφη τη κόρη
όπως οι αγγέλοι τη καλούν, ενώ εδώ δεν έχει
για πάντα ούτε όνομα.

Και τ' αλαφρό μурμουρητό που κάναν οι κουρτίνες
με άγγιζε, με γέμιζε με τρόμους φανταχτούς,
και για να πάψει τ' άγριο το χτύπημα η καρδιά μου
σηκώθηκα φωνάζοντας: «Θα είναι κάποιος ξένος
όπου ζητά να κοιμηθεί εδώ στη κάμαρά μου
αυτό θα είναι μοναχά και περισσότερο όχι».

Τώρα μου φάνηκε η ψυχή πιο δυνατή για τούτο,
«Κύριε» είπα, «ή Κυρά, ζητώ να συγχωρείστε,
γιατί εγώ ενύσταζα κι ο κρότος ήταν λίγος,
ήσυχος, που δεν άκουσα εάν χτυπά η πόρτα»
κι άνοιξα στους αγέρηδες ορθάνοιχτη τη πόρτα
σκοτάδι ήταν γύρω μου και όχι τίποτ' άλλο.

Μες στο σκοτάδι στάθηκα ώρα πολλή μονάχος,
γεμάτος τρόμους κι όνειρα που πρώτη φορά τότε
η λυπημένη μου ψυχή στα βάθη της επήρε,
μα η σιγή ήταν άσωστη και το σκοτάδι μαύρο
κι «Ελεονόρα» μοναχά ακούγονταν η ηχώ
από τη λέξη που 'βγαине απ' τα ανοιχτά μου χείλη.

Αυτό μονάχα ήτανε και όχι τίποτ' άλλο.
Γυρίζοντας στη κάμαρα με μια καρδιά όλο φλόγα,
άκουσα πάλι να χτυπούν πιο δυνατά από πρώτα.
«Σίγουρα κάποιος θα χτυπά από το παραθύρι,
ας πάω να δω κι ας λύσω πια ετούτο το μυστήριο,
ας ησυχάσει η μαύρη μου καρδιά και θα το λύσω,
θα είναι οι αγέρηδες και όχι τίποτ' άλλο.

'Ανοιξα το παράθυρο κι ένα κοράκι μαύρο
με σχήμα μεγαλόπρεπο στη κάμαρα μου μπήκε
και χωρίς διόλου να σταθεί ή ν' αμφιβάλλει λίγο,
επήγε και εκάθισε στη πέτρινη Παλλάδα
απάνω από τη πόρτα μου, γιομάτο σοβαρότη.
Κουνήθηκεν, εκάθισε και όχι τίποτ' άλλο.

Το εβενόχρωμο πουλί που σοβαρό καθόταν
τη λυπημένη μου ψυχή έκανε να γελάσει.
«Χωρίς λοφίο», ρώτησα, «κι αν είν' η κεφαλή σου
δεν είσαι κάνας άνανδρος, αρχαϊκό κοράκι,
που κατοικείς στις πένθιμες ακρογιαλιές της Νύχτας;
Στ' όνομα της Πλουτωνικής της Νύχτας, τ' όνομά σου!»
Και το κοράκι απάντησε: «Ποτέ από 'δω και πια».

Απόρησα σαν άκουσα το άχαρο πουλί
ν' ακούει τόσο εύκολα τα όσα το ρωτούσα
αν κι η μικρή απάντηση που μου 'δωσε
δεν ήταν καθόλου ικανοποιητική στα όσα του πρωτόπα,
γιατί ποτέ δεν έτυχε να δεις μες στη ζωή σου
ένα πουλί να κάθεται σε προτομή γλυμμένη απάνω
από τη πόρτα σου να λέει: "Ποτέ πια".

Μα το Κοράκι από κει που ήταν καθισμένο
δεν είπε άλλη λέξη πια σα να 'ταν η ψυχή του
από τις λέξεις: "Ποτέ πια", γεμάτη από καιρό.
Ακίνητο καθότανε, χωρίς ένα φτερό του να κινηθεί
σαν άρχιζα να ψιθυρίζω αυτά:
"Τόσοι μου φίλοι φύγανε ως και αυτές οι Ελπίδες
κι όταν θε να 'ρθει το πρωί κι εσύ θε να μου φύγεις".
Μα το πουλί απάντησε: "Ποτέ από δω και πια".

Ετρόμαξα στη γρήγορη απάντηση που μου 'πε
πάντα εκεί ακίνητο στη προτομήν απάνω.
"Σίγουρα" σκέφτηκα, "αυτό που λέει και ξαναλέει
θα είναι ό,τι έμαθε από τον κύριό του
που αμείλικτη η καταστροφή
θα του κοψε το τραγούδι που θα 'λεγε ολημερίς
και του 'καμε να λέει λυπητερά
"Ποτέ πια" για τη χαμένη ελπίδα".

Μα η Θέα του ζωτικού πουλιού μ' έφερε γέλιο
κι αρπάζοντας το κάθισμα εκάθισα μπροστά του
και βυθισμένος σ' όνειρα προσπάθησα να έβρω
τι λέει με τη φράση αυτή, το μαύρο το Κοράκι,
το άχαρο, τ' απαίσιο, ο τρόμος των ανθρώπων,
σαν έλεγε τις θλιβερές τις λέξεις: "Ποτέ Πια!".

Κι έτσι ακίνητος βαθιά σε μαύρες σκέψεις
μπήκα χωρίς μια λέξη μοναχά να πω εις το Κοράκι
που τα όλο φλόγα μάτια του μες στη καρδιά με καίγαν.
Έτσι σκεφτόμουν έχοντας στο βελουδένιο μέρος
του παλαιού καθίσματος γερμένο το κεφάλι,
στο μέρος που το χαίιδευαν η λάμψη της καντήλας,
εκεί όπου η αγάπη μου δε θ' ακουμπήσει πια!

Τότε ο αγέρας φάνηκε σα να 'ταν μυρωμένος
από 'να θυμιατήριο αόρατο που αγγέλοι και Σεραφείμ
το κούναγαν και τ' αλαφρά τους πόδια ακούγονταν
στο μαλακό χαλί της κάμαράς μου.
"Ναυαγισμένε" φώναξα, "αναβολή σου στέλνει με τους αγγέλους,
ο Θεός και μαύρη λησμοσύνη
για τη χαμένη αγάπη σου την όμορφη Ελεονόρα.
Πιες απ' το μαύρο το πιετό της Λήθης
και λησμόνα εκείνην όπου χάθηκε".
Και το Κοράκι είπε: "Ποτέ από δω και πια!".

Είπα: "Προφήτη των κακών, είτε πουλί είτε δαίμων
είτε του μαύρου πειρασμού αποσταλμένε συ
είτε στις άγριες θύελλας το μάνιασμα χαμένε,
αλλ' άφοβε, στον κόσμο αυτό που κατοικεί ο Τρόμος,
πες μου με ειλικρίνεια, υπάρχει δω στον κόσμο της λύπης
κανά βάλαμο που δίνει η Ιουδαία; Πες μου!",
μα κείνο απάντησε: "Ποτέ από δω και πια!".

"Προφήτη", είπα, "δαίμονα, της Συφοράς πουλί,
Προφήτης όμως πάντοτε, στον Ουρανό σ' ορκίζω,
που απλώνεται από πάνω μας παρηγορήτρα αψίδα,
εις του Θεού το όνομα που οι δυο μας τον λατρεύουν,
πες μου αν στον Παράδεισο θε ν' αγκαλιάσω κείνη,

εκείνη που οι άγγελοι τη λεν Ελεονόρα";
Και το κοράκι απάντησε: "Ποτέ από δω και πια!".

"Ας γίν' η μαύρη φράση σου το σύνθημα να φύγεις",
εφώνασα αγριωπός πηδώντας κει μπροστά του.
"Πήγαινε πάλι να χαθείς στην άγρια καταιγίδα
ή γύρνα στις ακρογιαλιές της Πλουτωνείου Νύχτας
ούτ' ένα μαύρο σου φτερό δε θέλω δω ν' αφήσεις
ενθύμηση της φράσης σου της ψεύτικης και πλάνας
βγάλ' απ' τη δόλια μου καρδιά το ράμφος που 'χεις μπήξει
και σύρε τη φανταστική μορφή σου στα σκοτάδια!"
Και το Κοράκι απάντησε: "Ποτέ από δω και πια!".

Και το Κοράκι ακίνητο στη προτομή όλο μένει,
στης Αθηνάς τη προτομή απάνω από τη πόρτα
και τ' αγριωπά τα μάτια του σα του Διαβόλου μοιάζουν
όταν μονάχος σκέφτεται.
Και το Θαμπό λυχνάρι ρίχνει σκιά στο πάτωμα
σαν πέφτει στο Κοράκι.
Και η ψυχή μου ανήμπορη δε θα μπορέσει πια
να βγει απ' τον αμφίβολο τον κύκλο της Σκιάς
που φαίνεται στο πάτωμα.
Ποτέ από δω και πια!

Annabel Lee

Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε
Σ' ένα βασίλειο δίπλα στη θάλασσα
Που κάποια κόρη ζούσε, ίσως την ξέρετε
Άναμπελ Λη ήταν το όνομα της
Κι η κόρη αυτή με μία μόνο σκέψη ζούσε
Να μ' αγαπά και να την αγαπώ.

Ήμαστε ακόμα τότε και οι δυο παιδιά
Σ' ένα βασίλειο δίπλα στη θάλασσα
αλλά αγαπιόμαστε με μίαν αγάπη
μεγαλύτερη ακόμα κι από την αγάπη
εγώ και η δική μου Άναμπελ Λη .

Με μίαν αγάπη που τη ζήλευαν
τα φτερωτά τα σεραφείμ στον ουρανό
Μας ζήλευαν εκείνη κι εμένα.
Κι αυτός ήταν ο λόγος που χρόνια πριν
Σε αυτό το βασίλειο δίπλα στη θάλασσα
Φύσηξε ένας άνεμος από ένα σύννεφο
και πάγωσε την όμορφη Άναμπελ μου

Κι έτσι οι συγγενείς της ήρθαν και
την πήραν μακριά από εμένα
να την κλείσουν μέσα σε ένα μνήμα
Στο βασίλειο αυτό δίπλα στη θάλασσα
Οι άγγελοι, που δεν είχαν
ούτε τη μισή δική μας ευτυχία
ζήλεψαν εμένα και εκείνη.

Ναι! Αυτός ήταν ο λόγος
(και το ξέρουν όλοι
στο βασίλειο αυτό δίπλα στη Θάλασσα)
ότι ένας άνεμος από ένα σύννεφο τη νύχτα
πάγωσε και σκότωσε την Άναμπελ Λη.

Αλλά η αγάπη μας ήταν πιο δυνατή από την αγάπη,
Αυτών που είναι μεγαλύτεροι μας,
Αυτών που είναι σοφότεροι από εμάς.
Και ούτε οι άγγελοι στον παράδεισο ψηλά
ούτε οι δαίμονες κάτω από τη Θάλασσα
μπορούν να χωρίσουν την ψυχή μου
από την ψυχή της Άναμπελ Λη.

Γιατί το φεγγάρι ποτέ δε φέγγει
χωρίς να μου φέρει όνειρα
της όμορφης Άναμπελ Λη
και τα αστέρια δε βγαίνουν ποτέ,
μόνο νιώθω τα λαμπερά μάτια
της όμορφης Άναμπελ Λη
Και έτσι, όλη τη νύχτα,
ξαπλώνω δίπλα από την αγαπημένη μου,
τη ζωή μου και τη γυναίκα μου
στο μνήμα δίπλα από τη Θάλασσα
στον τάφο της εκεί που σκάει το κύμα.